

Zadanie jest finansowane ze środków budżetu państwa w ramach dotacji celowej przekazanej Miastu Przemyśl.

NIEODPŁATNE USŁUGI
-POMOC PRAWNA
-PORADY OBYWATELSKIE
-MEDIACJA

Ministerstwo
Sprawiedliwości

POSTĘPOWANIE EGZEKUCYJNE

WSZYSTKO CO TRZEBA WIEDZIEĆ!

Postępowanie egzekucyjne – wszystko co trzeba wiedzieć!

Niniejsze opracowanie stanowi kompendium informacji dotyczących postępowania egzekucyjnego wraz z opisem jego podstawowych instytucji oraz procedur, które budzą największe trudności ze zrozumieniem wśród osób stających się jego uczestnikami. Kluczem doboru poruszanych zagadnień są zebrane doświadczenia prawników oraz doradców obywatelskich udzielających porad w punktach nieodpłatnych porad prawny oraz obywatelskich prowadzonych przez Fundację Młodzi Ludziom, czyli:

- Klauzula wykonalności i prawomocność orzeczeń- str. 3
- Otrzymanie zawiadomienia o wszczęciu egzekucji – uprawnienia i obowiązki wierzyciela, dłużnika i komornika– str. 7
- Czy zbycie majątku może uchronić przed egzekucją komorniczą? – str. 13
- Umożnienie postępowania egzekucyjnego – co oznacza, czy zawsze uwalnia dłużnika od zobowiązań? - str. 16
- Skarga na czynność komornika – co to znaczy, kto może złożyć skargę, w jakich sytuacjach, opłata od skargi. – str. 19

Klauzula wykonalności i prawomocności orzeczeń

Przeprowadzone w sadzie postępowanie zazwyczaj kończy się określonym orzeczeniem potocznie zwanym „wyrokiem” w sprawie. Rodzaje samych orzeczeń są różne w zależności od tego w jakim postępowaniu zostały wydane i można wyróżnić w nich:

- Wyroki – w postępowaniu procesowym zwykłym,
- Nakazy zapłaty – w postępowaniu procesowym uproszczonym,
- Postanowienia – w postępowaniu nieprocesowym, lub w procesie gdy dotyczy postanowień proceduralnych;

W JAKI SPOSÓB OGŁASZA SIĘ ORZECZENIA I INFORMUJE O NICH STRONY POSTĘPOWANIA?

Ogłoszenie orzeczenia polega na publicznym odczytaniu przez sędziego przewodniczącego podpisanej treści zapadłego w sprawie wyroku lub postanowienia.

Ogłoszenie tego wyroku powinno nastąpić na posiedzeniu, na którym zamknięto rozprawę. Postanowieniem, wydanym niezwłocznie po zamknięciu rozprawy, sąd może odroczyć ogłoszenie wyroku na oznaczony termin przypadający nie później niż dwa tygodnie po dniu zamknięcia rozprawy, a jeżeli sprawa jest szczególnie zawiła, termin ten wyjątkowo może wynosić miesiąc po dniu zamknięcia rozprawy.

Ogłoszenie wyroku następuje na posiedzeniu jawnym czyli na rozprawie i może go dokonać sam przewodniczący lub sędzia sprawozdawca. Nieobecność stron nie wstrzymuje ogłoszenia wyroku, tzn. nawet jeżeli nikogo nie ma na sali sądowej to sąd orzeczenie ogłasza.

Ogłoszenia wyroku dokonuje się przez odczytanie sentencji. Po ogłoszeniu wyroku przewodniczący lub sędzia sprawozdawca podaje ustnie zasadnicze powody rozstrzygnięcia albo wygłasza uzasadnienie.

Nieobecność strony na ogłoszeniu wyroku nie tamuje biegu terminów sądowych – terminu na złożenie wniosku o uzasadnienie wyroku.

Nie należy oczekiwać, że sąd przyśle nam wyrok do domu jeśli nie byliśmy obecni podczas jego ogłoszenia! Stronom doręcza się jedynie orzeczenia wydane na posiedzeniu niejawnym.

JAKIE SĄ SKUTKI UPRAWOMOCNIENIA WYROKU?

Uprawomocnienie wyroku powoduje, że:

- w zwykłym toku postępowania nie możemy się od niego odwołać, ponieważ wyrok jest ostateczny,
- strona, która wygrała sprawę może, po uzyskaniu klauzuli wykonalności, przekazać wyrok komornikowi w celu wyegzekwowania zasądzonej kwoty, w toku postępowania egzekucyjnego,
- następuje powaga rzeczy osądzonej, czyli nie można wszcząć ponownego postępowania w tej samej sprawie.

W JAKIM TERMINIE UPRAWOMOCNIAJĄ SIĘ ORZECZENIA?

Wyrok wydany w postępowaniu cywilnym przez sąd I instancji uprawomocnia się po 14 dniach od otrzymania wyroku wraz z uzasadnieniem.

Warunkiem złożenia środka odwoławczego (apelacji lub zażalenia) jest wcześniejsze złożenie w terminie 7 dni od daty ogłoszenia wyroku (lub jego doręczenia) wniosku o uzasadnienie orzeczenia.

Należy pamiętać, iż wyrok sądu II instancji czyli sądu odwoławczego (apelacyjnego) co do zasady jest natychmiast prawomocny. Jeżeli jednak od wyroku sądu II instancji przysługuje skarga kasacyjna (która przysługuje co do zasady w przypadku spraw o zapłatę jeżeli wartość przedmiotu sporu jest równa lub wyższa od kwoty 50.000 zł) to wyrok sądu II instancji nie jest prawomocny, ale jest wykonalny.

Postanowienia natomiast należy podzielić na dwa rodzaje:

- te wydane w postępowaniu nieprocesowym, tzw. postanowienia rozstrzygające co do istoty sprawy (np. postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku), na które przysługuje apelacja, a nie zażalenie. Takie postanowienia uprawomocniają się w trybie przewidzianym dla wyroków.
- te wydane w kwestiach proceduralnych, na które o ile są zaskarżalne przysługuje zażalenie, które można złożyć w terminie 7 dni. Te postanowienia uprawomocniają się co do zasady po 7 dniach od dnia jego ogłoszenia przez sąd (bądź jego doręczenia w przypadkach, w których wymagane jest jego doręczenie).

Natomiast nakazy zapłaty wydane w postępowaniu nakazowym, upominawczym oraz elektronicznym postępowaniu upominawczym, uprawomocnią się po 14 dniach od doręczenia, jeśli pozwany w terminie 14 dni od dnia otrzymania nakazu zapłaty nie wniesie skutecznie zarzutów lub sprzeciwu.

Zasady liczenia terminów sądowych.

- termin oznaczony w dniach kończy się z upływem ostatniego dnia. Jeżeli początkiem terminu oznaczonego w dniach jest pewne zdarzenie, nie uwzględnia się przy obliczaniu terminu dnia, w którym to zdarzenie nastąpiło,
- termin oznaczony w tygodniach, miesiącach lub latach kończy się z upływem dnia, który nazwą lub datą odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia w ostatnim miesiącu nie było - w ostatnim dniu tego miesiąca,
- jeżeli termin jest oznaczony na początek, środek lub koniec miesiąca, rozumie się przez to pierwszy, piętnasty lub ostatni dzień miesiąca,
- jeżeli termin jest oznaczony w miesiącach lub latach - miesiąc liczy się za dni trzydzieści, a rok za dni trzysta sześćdziesiąt pięć,
- jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, termin upływa w najbliższym pierwszym dniu roboczym.'

CO TO ZNACZY, ŻE WYROK SIĘ UPRAWOMOCNIŁ?

Oznacza to, iż jest wykonalny, czyli podlega wykonaniu.

Potwierdzeniem uprawomocnienia wyroku może być klauzula wykonalności (jeśli wykonanie wyroku wymaga podjęcia czynności np. zapłacenia zasądzonej należności, wydania nieruchomości) albo stwierdzenie prawomocności (jeśli wyrok nie wymaga wykonania tak jak np. wyrok rozwodowy orzekający rozwód)

Nadanie klauzuli wykonalności polega na przybiciu pieczęci (obecnie najczęściej w formie nadruku na wyroku) z informacją o jej nadaniu. Musi być ona podpisana przez sędziego lub referendarza sądowego.

Zdarzają się sytuacje w których, pomimo, że orzeczenie nie jest prawomocne może być mu nadana klauzula wykonalności i może być natychmiast wykonalne jest to „rygor natychmiastowej wykonalności”. Jest on nadawany przez sąd, gdy za natychmiastowym wykonaniem takiego orzeczenia przemawia szczególnie ważny interes społeczny.

m ipsum dasolor sitaser amet, consectetur adipiscing elit, ased do eiusmod

Sąd z urzędu nadaje wyrokowi przy jego wydaniu w sytuacji, gdy:

- zasądza alimenty, – co do rat płatnych po dniu wniesienia powództwa, a co do rat płatnych przed wniesieniem powództwa – za okres nie dłuższy niż za trzy miesiące;
- zasądza roszczenie uznane przez pozwanego;
- wydaje wyrok zaoczny uwzględniający powództwo;
- zasądza należność pracownika w sprawach z zakresu prawa pracy; wówczas z urzędu nadaje wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności w części nieprzekraczającej pełnego jednomiesięcznego wynagrodzenia pracownika.

JAK SKŁADA SIĘ WNIOSEK O KLAUZULĘ?

Postępowanie klauzulowe polega na złożeniu wniosku do właściwego organu – sądu który wydał orzeczenie.

Składając do sądu wniosek o nadanie klauzuli wykonalności należy załączyć odpis tytułu egzekucyjnego (czyli nakazu zapłaty lub wyroku), lub wnieść o doręczenie wyroku wraz z klauzulą wykonalności, oraz wskazać w zakresie którego punktu wyroku wnosimy o nadanie klauzuli wykonalności.

Obowiązujące przepisy nakazują podawanie w treści klauzuli wykonalności oznaczeń dłużnika. Należy zatem podać numer PESEL lub NIP dłużnika będącego osobą fizyczną. A jeżeli dłużnikiem nie jest osoba fizyczna, tylko np. spółka z o.o. to w klauzuli należy podać jej numer KRS lub albo numer NIP.

Sąd nadaje klauzulę wykonalności w następującym brzmieniu:

“W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej dnia ..... 20... r. Sąd ..... w ..... stwierdza, że niniejszy tytuł uprawnia do egzekucji w całości/w zakresie .... oraz poleca wszystkim urzędом oraz osobom, których to może dotyczyć, aby postanowienia tytułu niniejszego wykonały a gdy o to prawnie będą wezwane, udzieliły pomocy. Orzeczenie podlega wykonaniu jako prawomocne/natychmiast wykonalne”.

W treści klauzuli wykonalności ponadto wskazuje się:

- numer PESEL lub NIP wierzyciela i dłużnika będącego osobą fizyczną, jeżeli są oni obowiązani do jego posiadania lub posiadają go nie mając takiego obowiązku lub
- numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku – numer w innym właściwym rejestrze, ewidencji lub NIP wierzyciela i dłużnika.

JAKIE SĄ SKUTKI UZYSKANIA WYROKU Z KLAUZULĄ?

Otrzymanie z sądu tytuł egzekucyjnego zapatrzonego w klauzulę wykonalności oznacza to, że posiada się tytuł wykonawczy i można złożyć wniosek o wszczęcie egzekucji.

ZASADY PRZECHOWYWANIA WYROKU I JEGO SZCZEGÓLNEJ OCHRONY.

Orzeczenie wydane w danej sprawie należy przechowywać w sposób należyty, chronić orzeczenie przed zniszczeniem, zagubieniem i jego utratą.

ZASADY DOTYCZĄCE WYDAWANIA DALSZYCH TYTUŁÓW WYKONAWCZYCH, CZYLI WYROKÓW Z KLAUZULĄ UMOŻLIWIAJĄCYCH PROWADZENIE WIELU POSTĘPOWAŃ EGZEKUCYJNYCH JEDNOCZEŚNIE.

Co do zasady tytuł wykonawczy sąd wydaje wierzycielowi tylko raz i w jednym egzemplarzu. Jednak w przypadku zaistnienia potrzeby prowadzenia egzekucji na rzecz kilku wierzycieli lub przeciwko kilku dłużnikom, a w jednym orzeczeniu sąd zasądził świadczenie od kilku pozwanych na rzecz jednego powoda, względnie od jednego pozwanego na rzecz kilku powodów, sąd może zgodnie z art. 793 k.p.c. - oprócz pierwszego tytułu wykonawczego wydawać dalsze tytuły, oznaczając cel, do którego mają służyć, i ich liczbę porządkową. Taki dalszy tytuł wykonawczy sąd wydaje również w sytuacji gdy dłużnik posiada więcej niż jedna nieruchomość, a każda z nieruchomości znajduje się w okręgu działania innego komornika sądowego.

Otrzymanie zawiadomienia o wszczęciu egzekucji – uprawnienia i obowiązki wierzyciela, dłużnika i komornika.

Niekiedy bywamy zaskoczeni otrzymanym listem poleconym od komornika sądowego z którego to listu dowiadujemy się że wobec nas zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne, czyli tzw. egzekucja komornicza. Egzekucja komornicza to ostatni etap w dochodzeniu odzyskania należności przez wierzyciela.

Pierwszym etapem jest etap sądowy w toku którego wierzyciel uzyskuje wyrok zasądający, następnie uzyskuje klauzulę wykonalności na tym wyroku, i dysponując już wyrokiem z klauzulą czyli tytułem wykonawczym może złożyć wniosek do komornika o wszczęcie egzekucji przeciwko dłużnikowi.

Egzekucja sądowa zatem to po prostu postępowanie mające na celu przymusową realizację świadczenia od dłużnika.

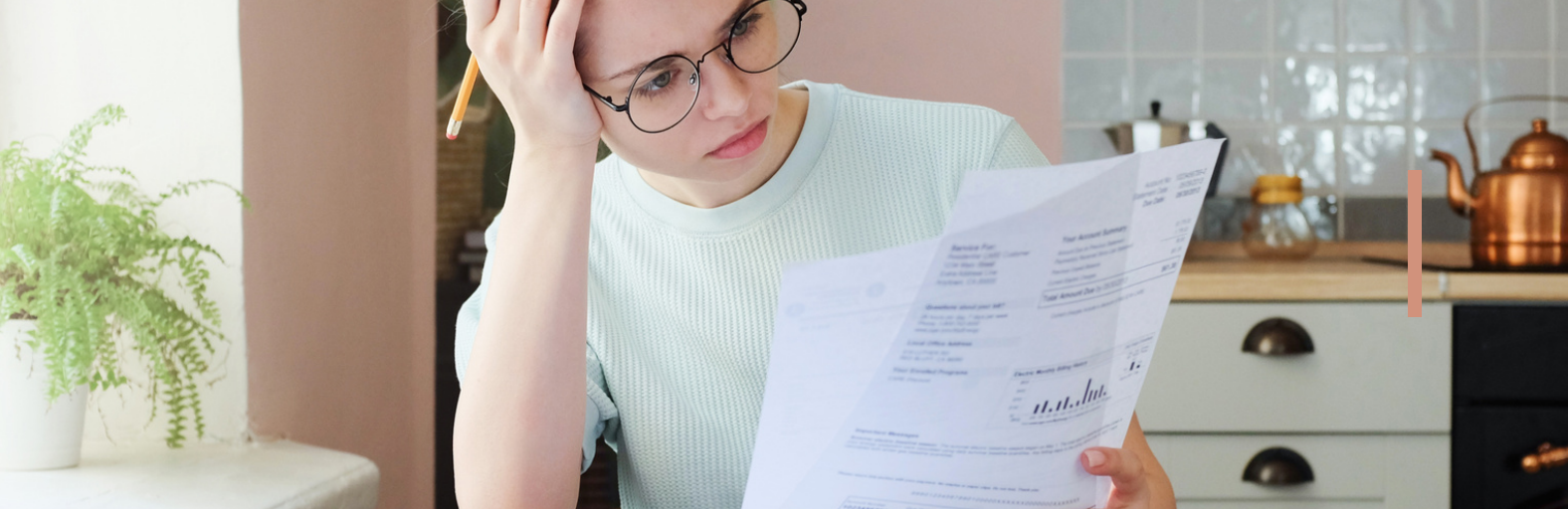

UPRAWNIENIA I OBOWIĄZKI DŁUŻNIKA W POSTĘPOWANIU EGZEKUCYJNYM – CZYLI CO DŁUŻNIK MOŻE ZROBIĆ PO OTRZYMANIU TAKIEGO ZAWIADOMIENIA OD KOMORNIKA?

Uprawnienia dłużnika (jeżeli zaistnieją ku temu przesłanki ustawowe – czyli sytuacje określone w przepisach prawa):

- wytoczenie powództwa przeciwegzekucyjnego,
- wniesienie zażalenia na postanowienie sądu o nadaniu klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu (art. 795 § 2 k.p.c.) po doręczeniu zawiadomienia o wszczęciu postępowania egzekucyjnego,
- złożenie skargi na czynność komornika – gdy dłużnik kwestionuje wszczęcie lub sposób prowadzenia egzekucji przez komornika,
- prawo do szczegółowych informacji na temat zadłużenia – komornik powinien wraz z zawiadomieniem przesłać kopię tytułu wykonawczego,
- prawo do obecności przy czynnościach egzekucyjnych.

Po wszczęciu postępowania egzekucyjnego prawa i obowiązki związane z jego prowadzeniem ma wyłącznie komornik. Wierzyciel nie może podejmować samodzielnych czynności windykacyjnych, np. nie może przychodzić do jego domu.

A JAKIE SĄ OBOWIĄZKI DŁUŻNIKA PO WSZCZĘCIU EGZEKUCJI PRZEZ KOMORNIKA?

Głównym obowiązkiem dłużnika w czasie egzekucji jest oczywiście spełnienie świadczenia czyli zapłata długu.

W trakcie postępowania egzekucyjnego dłużnik ma następujące obowiązki:

- obowiązek współpracy z komornikiem – udzielanie wyjaśnień, nieutrudnianie czynności komornika, nieukrywanie swojego majątku,
- złożyć komornikowi wykaz majątku – najlepiej pisemnie na formularzu który komornik załącza do zawiadomienia o wszczęciu egzekucji.

Wykaz ten należy wypełnić i złożyć komornikowi osobiście w czasie wizyty w jego kancelarii lub przesłać na adres kancelarii komornika we wskazanym przez niego terminie.

W wykazie majątku dłużnik musi ujawnić:

- jakie ma źródła dochodu,
- czy prowadzi działalność gospodarczą,
- jakie posiada rachunki bankowe,
- jakich ruchomości jest właścicielem -samochody, maszyny i inne wartościowe ruchomości (biżuteria, meble, itp.),
- jakich nieruchomości jest właścicielem,
- czy przysługują mu jakie wierzytelności lub inne prawa majątkowe,
- jakie zobowiązania go obciążają – np. alimenty, postępowania egzekucyjne prowadzone przez innych komorników.

Wykaz ten składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia - kto składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 8 lat (art. 233 kk).

Jeżeli dłużnik bez usprawiedliwionej przyczyny nie złoży wykazu majątku i oświadczenia, komornik może ukarać go grzywną w wysokości do 2.000 zł.

- powiadomienia w terminie 7 dni organu egzekucyjnego o każdej zmianie miejsca swego pobytu, trwającej dłużej niż jeden miesiąc,
- zwrócenia wierzycielowi kosztów niezbędnych do celowego przeprowadzenia egzekucji.

Wierzyciel ma prawo wyboru komornika z wyłączeniem spraw dotyczących egzekucji z nieruchomości - o egzekucję z nieruchomości, o wydanie nieruchomości, o wprowadzenie w posiadanie nieruchomości, o opróżnienie pomieszczeń, w tym lokali mieszkalnych, z osób lub rzeczy, oraz w sprawach w których przepisy o egzekucji z nieruchomości stosuje się odpowiednio. Egzekucje z nieruchomości prowadzić może wyłącznie komornik na obszarze działania którego położona jest nieruchomość dłużnika.

W trakcie postępowania komornik ma prawo :

- prowadzić egzekucji z nieruchomości (np. domu lub mieszkania), ruchomości (np. pojazdów czy maszyn rolniczych), a także innych praw majątkowych. Komornik może także zająć wynagrodzenie za pracę, emeryturę, rentę lub dochody z innych tytułów – poza kwotą wolną od zajęcia,
- jeżeli cel egzekucji tego wymaga, komornik może zarządzić otworenie mieszkania oraz innych pomieszczeń i schowków dłużnika, jak również przeszukanie jego rzeczy, mieszkania i schowków. Komornik może przeszukać odzież, którą dłużnik ma na sobie.

Komornik może wejść do mieszkania nawet pod nieobecność dłużnika.

JAKĄ KWOTĘ MOŻE POTRĄCIĆ LUB ZABRAĆ KOMORNIK?

1. Wynagrodzenie - komornik nie może zabrać dłużnikowi całości wynagrodzenia, wolną od zajęcia jest kwota minimalnego wynagrodzenia, jednak w przypadku długów alimentacyjnych jest to 60 % wynagrodzenia.

2. Emerytury :

- długi niealimentacyjne – (tj. kredyty, pożyczki, czynsze, itp.) w przypadku zaległości w spłacie pożyczek oraz kredytów, a także zadłużenia czynszowego, jest to 25% miesięcznej emerytury,
- długi względem placówek zdrowotnych – 50% miesięcznej emerytury,
- długi alimentacyjne – 60% miesięcznej emerytury;

3. Egzekucja z wynagrodzenia z umowy cywilnoprawnej (umowa zlecenia, umowa o dzieło) - jeżeli ma ono charakter świadczenia powtarzającego się, którego celem jest zapewnienie utrzymania (czyli stanowi podstawowe źródło dochodu dłużnika będącego osobą fizyczną) - mają odpowiednie zastosowanie przepisy Kodeksu pracy, czyli zasady dotyczące egzekucji z wynagrodzenia za pracę.

Z egzekucji wyłączone są m.in:

- przedmioty urządzenia domowego niezbędne dla dłużnika i jego domowników, w szczególności lodówka, pralka, odkurzacz, piekarnik lub kuchenka mikrofalowa, płyta grzewcza służąca podgrzewaniu i przygotowywaniu posiłków, łóżka, stół i krzesła w liczbie niezbędnej dla dłużnika i jego domowników oraz po jednym źródle oświetlenia na izbę, chyba że są to przedmioty, których wartość znacznie przekracza przeciętną wartość nowych przedmiotów danego rodzaju,
- pościel, bielizna i ubranie codzienne, niezbędne dla dłużnika i będących na jego utrzymaniu członków jego rodziny, a także ubranie niezbędne do pełnienia służby lub wykonywania zawodu,
- zapasy żywności i opału niezbędne dla dłużnika i będących na jego utrzymaniu członków jego rodziny na okres jednego miesiąca,
- jedna krowa lub dwie kozy albo trzy owce potrzebne do wyżywienia dłużnika i będących na jego utrzymaniu członków jego rodziny wraz z zapasem paszy i ściółki do najbliższych zbiorów,
- narzędzia i inne przedmioty niezbędne do osobistej pracy zarobkowej dłużnika oraz surowce niezbędne dla niego do produkcji na okres jednego tygodnia, z wyłączeniem jednak pojazdów mechanicznych,
- przedmioty niezbędne do nauki, papiery osobiste, odznaczenia i przedmioty służące do wykonywania praktyk religijnych oraz przedmioty codziennego użytku, które mogą być sprzedane tylko znacznie poniżej ich wartości, a dla dłużnika mają znaczną wartość użytkową.
- przedmioty niezbędne ze względu na niepełnosprawność dłużnika lub członków jego rodziny.

Nie podlegają zajęciu komorniczemu:

- świadczenia alimentacyjne, świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, świadczenie wychowawcze (500 Plus) świadczenia rodzinne, dodatki rodzinne, pielęgnacyjne, porodowe i dla sierot zupełnych, zasiłki dla opiekunów, świadczenia z pomocy społecznej, świadczenia integracyjne, jednorazowe świadczenie, o którym mowa w art. 10 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem",
- świadczenia, dodatki i inne kwoty przyznane na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, o których mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w części przysługującej na umieszczone w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka dzieci i osoby, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej;

Zatem w razie zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego nie obejmuje ono kwot pochodzących z tych świadczeń.

CO ZROBIĆ W PRZYPADKU GDY DŁUŻNIK CHCE DOKONAĆ PŁATNOŚCI?

Najbardziej korzystne w tej sytuacji będzie nawiązanie kontaktu z wierzycielem i zaproponowanie zawarcia ugody w przedmiocie dobrowolnej spłaty zadłużenia. Można również niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia o wszczęciu egzekucji komorniczej dobrowolnie wpłacić całość egzekwowanej kwoty na konto kancelarii komorniczej albo uiścić dług gotówką w jego siedzibie.

Jak reagować w momencie otrzymania zawiadomienia o wszczęciu postępowania egzekucyjnego?

W momencie otrzymania zawiadomienia należy go dokładnie przeczytać, zapoznać się z treścią, aby dowiedzieć się kto jest wierzycielem, czego dotyczy roszczenie wierzyciela. W razie jakichkolwiek wątpliwości można zadzwonić albo uda się osobiście do siedziby kancelarii komorniczej prowadzącej egzekucję i poprosić o dodatkowe informację. Oczywiście można również skontaktować się z wierzycielem w celu zaproponowania zawarcia ugody.

W przypadku kwestionowania w jakikolwiek sposób zasadności roszczenia wierzyciela należy udać się do prawnika albo do punktu npo/npp w celu skonsultowania sytuacji prawnej i możliwych rozwiązań.

Jak można bronić się przed egzekucją?

Jednym z podstawowych praw dłużnika w postępowaniu egzekucyjnym jest tzw. powództwo przeciwegzekucyjne które można wytoczyć w sądzie w przypadku :

- wystąpienia zdarzenia, wskutek którego wierzytelność wygasła lub nie może być egzekwowana,
- zobowiązanie zostało spłacone przez dłużnika,
- udowodnienie małżonka, że egzekwowane zobowiązanie nie należy się wierzycielowi (zostało już spłacone).

Możliwe zakończenia egzekucji.

Zakończenie postępowania egzekucyjnego – następuje w przypadku skutecznego wyegzekwowania całego, dochodzonego przez wierzyciela roszczenia.

Komornik wydaje wówczas postanowienie o kosztach, wskazujące wysokość wydatków i opłat egzekucyjnych pobranych w toku postępowania i wskazując kogo te koszty obciążają i w jakim stopniu. Komornik sądowy zawiadamia pracodawcę dłużnika, bank prowadzący rachunek, organ emerytalny i zwalnia prawa spod zajęcia.

Umorzenie postępowania egzekucyjnego – kończy postępowanie egzekucyjne, ale nie dlatego że doszło wyegzekwowania długu ale na skutek zaistnienia innych zdarzeń wskazanych w ustawie:

- jeżeli tego zażąda wierzyciel; jednak w sprawach, w których egzekucję wszczęto z urzędu lub na żądanie uprawnionego organu, wniosek wierzyciela o umorzenie postępowania wymaga zgody sądu lub uprawnionego organu, który zażądał wszczęcia egzekucji;
- jeżeli prawomocnym orzeczeniem tytuł wykonawczy został pozbawiony wykonalności albo orzeczenie, na którym oparto klauzulę wykonalności zostało uchylone lub utraciło moc,
- jeżeli egzekucję skierowano przeciwko osobie, która według klauzuli wykonalności nie jest dłużnikiem i która sprzeciwiła się prowadzeniu egzekucji, albo jeżeli prowadzenie egzekucji pozostaje z innych powodów w oczywistej sprzeczności z treścią tytułu wykonawczego,
- jeżeli wierzyciel jest w posiadaniu zastawu zabezpieczającego pełne zaspokojenie egzekwowanego roszczenia, chyba że egzekucja skierowana jest do przedmiotu zastawu;

Umorzenie postępowania egzekucyjnego z urzędu :

- jeśli okaże się, że egzekucja nie należy do organów sądowych (a np. organów egzekucji administracyjnej),
- jeśli wierzyciel lub dłużnik nie ma zdolności sądowej albo gdy egzekucja ze względu na jej przedmiot lub na osobę dłużnika jest niedopuszczalna;
- jeśli jest oczywiste, że z egzekucji nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych,
- jeżeli wierzyciel w ciągu sześciu miesięcy nie dokonał czynności potrzebnej do dalszego prowadzenia postępowania lub nie zażądał podjęcia zawieszonego postępowania.

Postępowanie egzekucyjne umarza się z mocy prawa, gdy uprawomocni się postanowienie o ogłoszeniu upadłości dłużnika.

Zawieszenie postępowania egzekucyjnego oznacza jego wstrzymanie.

Zawieszenie postępowania może nastąpić na wniosek albo z urzędu. Wierzyciel taki wniosek może złożyć w każdym czasie. Wniosek taki, jak wynika z treści art. 820 kodeksu postępowania cywilnego (dalej: kpc) nie wymaga uzasadnienia. Wniosek dłużnika aby był skuteczny, wymaga udowodnienia przez wnioskodawcę dodatkowych przesłanek, w postaci:

- uchylenia przez sąd natychmiastowej wykonalności tytułu wykonawczego,
- wstrzymania przez sąd wykonania tytułu wykonawczego,
- złożenia przez dłużnika zabezpieczenia koniecznego według orzeczenia sądowego do zwolnienia go od egzekucji.

Komornik zawiesza na wniosek dłużnika postępowanie prowadzone na podstawie tytułu wykonawczego w postaci zaopatrzonego w klauzulę wykonalności wyroku zaocznego, nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym, upominawczym albo elektronicznym postępowaniu upominawczym, jeżeli dłużnik przedstawi zaświadczenie określone w art. 139 § 5, z którego wynika, że wyrok zaoczny lub nakaz zapłaty został doręczony na inny adres aniżeli miejsce zamieszkania dłużnika ustalone w postępowaniu egzekucyjnym. Dłużnik nie ma obowiązku przedstawienia zaświadczenia, określonego w art. 139 § 5, jeżeli okoliczności, które mają być nim stwierdzone wynikają z dokumentu, o którym mowa w art. 797 § 3.

Postępowanie zostaje zawieszone natomiast z urzędu, gdy komornik poweźmie informację o zaistnieniu określonej przepisami prawa podstawy zawieszenia. Sytuacjami tymi są:

- brak zdolności procesowej lub przedstawiciela ustawowego (zarówno dłużnika, jak i wierzyciela),
- śmierć wierzyciela lub dłużnika.

W okresie zawieszenia postępowania organ egzekucyjny – komornik sądowy – nie podejmuje dalszych czynności (np. nie zajmuje majątku) lecz czynności już dokonane (np. zajęcie rachunku bankowego czy wynagrodzenia za pracę) pozostają w mocy. Wyegzekwowane w ten sposób kwoty trafiają na rachunek depozytowy – nie mogą bowiem być przekazane wierzycielowi, właśnie z uwagi na zawieszenie postępowania egzekucyjnego.

Czy zbycie majątku może uchronić przed egzekucją komorniczą?

Liczba niespłaconych zobowiązań, które trafiają do egzekucji komorniczej rośnie w bardzo szybkim tempie: według danych Krajowej Rady Komorniczej, w 2021 r. prowadzonych było aż 7,9 mln spraw egzekucyjnych (!), czyli 66 proc. więcej niż zaledwie rok wcześniej. Na taki stan rzeczy składa się wiele czynników, jednym z nich jest niewątpliwie pandemia SARS COV-2, która zakłóciła normalne funkcjonowanie gospodarki polskiej i ogólnoswiatowej.

Wierzyciele niewypłacalnych podmiotów niejednokrotnie decydują się pierwsze na skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego a później do egzekucji komorniczej. Z kolei dłużnicy często zastanawiają się jak ustrzec się przed komornikiem i uratować przed nim swój majątek. Często rozwiązaniem, na które decydują się dłużnicy jest wyzbycie się majątku poprzez sprzedaż jego składników lub przeniesienie własności na bliższych lub dalszych członków rodziny. Niestety rozwiązanie takie nie może być skuteczne z punktu widzenia ochrony wierzycieli i skuteczności postępowania egzekucyjnego. Ustawodawca wyposażył bowiem wierzycieli w narzędzie, dzięki któremu mogą zapobiec naruszeniu ich interesów finansowych. Mowa w tym miejscu o wprowadzonej na łamach kodeksu cywilnego instytucji skargi pauliańskiej.

Skarga paulińska to rodzaj powództwa, które może wnieść wierzyciel, gdy osoba zadłużona świadomie pozbyła się swojego majątku na rzecz osoby trzeciej, a wierzyciel nie może przez to odzyskać należnych mu świadczeń.

W praktyce skarga paulińska może być wniesiona w sytuacji, gdy dochodzi do darowizny lub sprzedaży – często po zaniżonej cenie – np. domu lub mieszkania, które mogłyby podlegać zajęciu przez komornika. Wierzyciel ma wtedy prawo do ochrony swoich interesów przed takim postępowaniem, właśnie składając w sądzie skargę paulińską. Jeśli sąd uzna, że darowizna lub sprzedaż była dokonana po to, by uniemożliwić czynności komornikowi, to skarga będzie zasadna, a wierzyciel nadal będzie mógł na drodze egzekucji komorniczej odzyskać zaległe środki. Wtedy, choć w praktyce dany majątek będzie już w posiadaniu innej osoby, to dług nie znika, ale tak naprawdę przechodzi właśnie na osobę trzecią, od której wierzyciel może domagać się uregulowania należności z przepisanych przedmiotów majątkowych. Tym sposobem nabywca lub „obdarowany”, zamiast cieszyć się z korzyści, sam będzie musiał zmierzyć się z komornikiem.

Aby wierzyciel mógł faktycznie wystąpić z powództwem pauliańskim muszą zostać spełnione łącznie następujące przesłanki: dłużnik dokonał czynności prawnej przenoszącej własność składnika majątkowego, a czynność ta doprowadziła do pokrzywdzenia wierzyciela ponieważ poprzez rozporządzenie składnikiem majątku stał się niewypłacalny albo stał się bardziej niewypłacalny niż był przed dokonaniem czynności. Ponadto, na skutek czynności dokonanej przez dłużnika osoba trzecia uzyskała korzyść majątkową (poprzez przeniesienie własności, zubożenie po stronie dłużnika i przysporzenie po stronie osoby trzeciej). Co równie istotne w opisywanej sytuacji dłużnik musi działać świadomie, tj. wiedzieć i godzić się na to, że dokonuje czynności wskutek, której zostanie zubożony, a tym samym nie będzie w stanie uczynić zadość swoim innym zobowiązaniom finansowym. Ponadto, osoba trzecia również musi obejmować swoją świadomością fakt, że dokonywana przez nią czynność, dokonywana jest z pokrzywdzeniem wierzycieli.

Najbardziej problematyczny, a z drugiej strony najczęściej analizowany jest właśnie stan świadomości dłużnika i osoby, na rzecz której zbył składnik swojego majątku.

Jeśli sąd uzna skargę za zasadną, osoba trzecia, która nabyła daną własność, może utracić nie tylko środki, które zapłaciła osobie zadłużonej, ale również zakupioną rzecz czy nieruchomości, a taki gwałtowny obrót sprawy, może szybko doprowadzić do zadłużenia. Poszkodowanej osobie pozostaje w takiej sytuacji wystąpienie na drogę sądową i pozwanie sprzedawcy o odszkodowanie. Dlatego, aby uniknąć ryzyka, że skarga pauliańska obejmie nas swoim działaniem jako osobę trzecią, przed zakupem nieruchomości czy innego składnika majątku, zawsze warto zweryfikować sprzedawcę – nawet jeśli jest to nasz zaufany znajomy lub członek rodziny.

W przypadku darowizny sytuacja jest nieco inna, bo niezależnie od tego, czy odbyła się na rzecz członka rodziny, czy innej osoby trzeciej – automatycznie uznaje się, że przesłanka dotycząca wiedzy została spełniona. W takiej sytuacji, nawet gdy osoba obdarowana faktycznie nie wiedziała i przy zachowaniu należytej staranności nie mogła się dowiedzieć o szkodliwym dla wierzyciela działaniu, może on wystąpić ze skargą pauliańską

Prawo do skorzystania ze skargi pauliańskiej przysługuje wierzycielowi przez 5 lat, licząc od dnia, w którym osoba zadłużona dokonała czynności z pokrzywdzeniem wierzyciela. Po upływie tego czasu, wierzyciel traci możliwość jej wniesienia.

Warto dodatkowo zaznaczyć, że istnienie i stosowanie skargi pauliańskiej służy nie tylko interesom wierzyciela, ale jest ważne dla nas wszystkich jako konsumentów: W szerszym, makroekonomicznym znaczeniu, każdy niespłacony dług to obciążenie dla gospodarki. „Zamrożone” w zaległych należnościach środki powodują zatory płatnicze, a te bezpośrednio przekładają się na powszechnie wzrastające ceny usług i produktów dla całego społeczeństwa.

Reasumując, zbywanie majątku w trakcie trwającej już egzekucji komorniczej nie jest dobrym sposobem na uratowanie składników tego majątku. Szczególnie gdy dłużnik sprzedaje rodzinną nieruchomość. Chcąc uchronić ją przed egzekucją komorniczą może niestety doprowadzić do sytuacji, w której zostanie jej pozbawiony na zawsze. Z punktu widzenia dłużników najlepszym sposobem na uniknięcie dodatkowych problemów jest regularne spłacanie swoich zobowiązań, bądź porozumienie z wierzycielem celem rozłożenia zaległych należności na raty. Z punktu widzenia osoby zainteresowanej zakupem nieruchomości po atrakcyjnej cenie, ważne aby sprawdzić czy w stosunku do osoby sprzedającej nie jest prowadzone postępowanie egzekucyjne.

Umorzenie postępowania egzekucyjnego – co oznacza, czy zawsze uwalnia dłużnika od zobowiązań?

Przebieg postępowania egzekucyjnego.

Postępowanie egzekucyjne to inicjuje wniosek złożony przez wierzyciela.

Komornik niezwłocznie wysyła na adres dłużnika zawiadomienie o wszczęciu postępowania egzekucyjnego i dokonuje zajęć przewidzianych przepisami prawa - wynagrodzenia, innych świadczeń i wierzytelności, czy środków zgromadzonych na rachunku bankowym.

Komornik o wszelkich dokonywanych czynnościach informuje dłużnika. Jeżeli egzekucja skierowana zostaje do ruchomości oraz nieruchomości (należy podać dokładne położenie nieruchomości, numer księgi wieczystej jeśli jest się w jej posiadaniu) to zostają one zajęte i sprzedane na licytacji publicznej, a środki uzyskane ze sprzedaży przekazane wierzycielowi.

Jeśli wierzyciel nie posiada informacji o miejscu pobytu dłużnika, czy stanie majątku dłużnika to komornik obowiązany jest z urzędu przeprowadzić dochodzenie w celu ustalenia zarobków, stanu majątkowego oraz miejsca zamieszkania dłużnika. Jeżeli pomimo wykorzystania wszystkich instrumentów przysługujących komornikowi nie zostanie ustalony majątek dłużnika, komornik składa wniosek do sądu o nakazanie dłużnikowi wyjawienie majątku.

Czasem jednak wszystkie przeprowadzone przez komornika na wniosek wierzyciela czynności okażą się bezskuteczne i nie dojdzie do wyegzekwowania całości należności i komornik wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego

Komornik umorzy postępowania (w całości lub części) na wniosek:

- jeżeli tego zażąda wierzyciel; jednakże w sprawach, w których egzekucję wszczęto z urzędu lub na żądanie uprawnionego organu, wniosek wierzyciela o umorzenie postępowania wymaga zgody sądu lub uprawnionego organu, który zażądał wszczęcia egzekucji,
- jeżeli prawomocnym orzeczeniem tytuł wykonawczy został pozbawiony wykonalności albo orzeczenie, na którym oparto klauzulę wykonalności zostało uchylone lub utraciło moc,
- jeżeli egzekucję skierowano przeciwko osobie, która według klauzuli wykonalności nie jest dłużnikiem i która sprzeciwiła się prowadzeniu egzekucji, albo jeżeli prowadzenie egzekucji pozostaje z innych powodów w oczywistej sprzeczności z treścią tytułu wykonawczego,
- jeżeli wierzyciel jest w posiadaniu zastawu zabezpieczającego pełne zaspokojenie egzekwowanego roszczenia, chyba że egzekucja skierowana jest do przedmiotu zastawu.

Umorzenie postępowania egzekucyjnego z urzędu:

- jeśli okaże się, że egzekucja nie należy do organów sądowych (a np. organów egzekucji administracyjnej),
- jeśli wierzyciel lub dłużnik nie ma zdolności sądowej albo gdy egzekucja ze względu na jej przedmiot lub na osobę dłużnika jest niedopuszczalna,
- jeśli jest oczywiste, że z egzekucji nie uzyska się sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych;
- jeżeli wierzyciel w ciągu sześciu miesięcy nie dokonał czynności potrzebnej do dalszego prowadzenia postępowania lub nie zażądał podjęcia zawieszonego postępowania.

Postępowanie egzekucyjne umarza się z mocy prawa, gdy uprawomocni się postanowienie o ogłoszeniu upadłości.

W przypadku umorzenie egzekucji komornik wydaje stosowne postanowienie, wskazujące podstawę prawną umorzenia. Komornik ustala ponadto wysokość kosztów egzekucji i obciąża nimi dłużnika lub, jeśli wszczęcie egzekucji było niecelowe – wierzyciela. Tytuł wykonawczy wraz z adnotacją o wyniku postępowania (np. informacją o wyegzekwowanej kwocie) zwraca się wówczas wierzycielowi.

Skutki zakończenia postępowania egzekucyjnego – czy zakończenie postępowania egzekucyjnego równoznaczne jest z umorzeniem długu?

Nie zawsze. Zależy to bowiem od sposobu i przyczyny zakończenia postępowania egzekucyjnego. Umorzenie egzekucji nie jest równoznaczne z umorzeniem długu, a zatem dług nadal istnieje. Oznacza ono jedynie zamknięcie tymczasowe postępowania przez komornika.

Skutkiem umorzenia postępowania egzekucyjnego jest:

- wstrzymanie dalszych czynności komorniczych,
- uchylenie dotychczas dokonanych czynności egzekucyjnych,
- zwrócenie wierzycielowi tytułu wykonawczego.

Kiedy i czy można wsząć kolejne postępowanie egzekucyjne dotyczące tego samego wyroku?

To zależy od sposobu zakończenia postępowania egzekucyjnego. Nie zawsze bowiem postępowanie egzekucyjne zostaje zakończone w związku z wyegzekwowaniem wszystkich środków objętych tytułem wykonawczym. Niekiedy postępowanie tak jak to było wspomинane zostaje umorzone wobec jego bezskuteczności, czyli niemożliwości wyegzekwowania wobec braku majątku dłużnika, lub braku możliwości jego zajęcia (np. dłużnik otrzymuje jedynie minimalne wynagrodzenie za pracę a dług jest niealimentacyjny). **Umorzenie postępowania egzekucyjnego wobec jego bezskuteczności nie jest równoznaczne z anulowaniem zadłużenia!**

Po wydaniu postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w każdym czasie wierzyciel może złożyć ponowny wniosek o wszczęcie egzekucji – jeśli oczywiście posiada tytuł wykonawczy. Można to zrobić już po kilku dniach od umorzenia lub nawet po kilku latach (należy jednak mieć na uwadze terminy przedawnienia).

Bieg przedawnienia przerywa się:

- 1) przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsiębiorcą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia;
- 2) przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje;
- 3) przez wszczęcie mediacji.

Dodatkowo o każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo, a w razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone .

Dodatkowo należy mieć na uwadze, iż zgodnie z art. 125 k.c. - Roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd przedawnia się z upływem sześciu lat. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenie okresowe należne w przyszłości przedawnia się z upływem trzech lat – oznacza to że w stosunku do roszczeń odsetkowych termin przedawnienia wynosi 3 lata.

Możliwość zawarcia ugody z wierzycielem celem polubownego dokonania zapłaty oraz skutki zawarcia takiej ugody.

W każdej sytuacji, gdy otrzymujemy wezwanie do zapłaty ze strony wierzyciela, lub zawiadomienie o wszczęciu egzekucji ze strony komornika, a nie stać nas na dokonanie spłaty w całości zobowiązania, warto przemyśleć aspekt ugody pozasądowej z wierzycielem. Ugoda taka zazwyczaj jest korzystna zarówno dla wierzyciela (który zyskuje uznanie długu), jak i dla dłużnika (który ma możliwość wynegocjować dobre warunki spłaty i nie powiększać zadłużenia o koszty prowadzenia postępowania egzekucyjnego). Ugoda może umożliwić rozłożenie zadłużenia dłużnika na odpowiednie raty, które umożliwią dłużnikowi realną spłatę zadłużenia bez dodatkowych kosztów.

Należy pamiętać, że ugoda nie może być zawarta poprzez przymuszenie do tej czynności dłużnika, lecz musi być podjęta dobrowolnie i na zgodny wniosek stron sprawy.

Przepisy prawa nie określają szczególnej formy dla ugody. Nie mniej jednak zalecane jest w celach dowodowych zawarcie ugody na piśmie, w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej dla stron. W ugodzie należy wskazać dokładne dane zarówno co do osoby wierzyciela, jak i dłużnika. W sytuacjach dotyczących np. nieruchomości istnieje również możliwość zawarcia ugody przed notariuszem lub w sądzie.

Ugoda pozasądowa nie jest tytułem egzekucyjnym, lecz może prowadzić do uzyskania przez wierzyciela tytułu wykonawczego w toku wytoczonego postępowania przed sądem.

Należy również pamiętać, że zawarcie ugody z wierzycielem przerywa bieg terminu przedawnienia, bowiem ugoda stanowi uznanie długu.

Skarga na czynność komornika

– co to znaczy, kto może złożyć skargę, w jakich sytuacjach, opłata od skargi.

Czasem strona, wobec której toczy się postępowania egzekucyjne nie zgadza się z czynnościami podejmowanymi przez samego komornika sądowego, lub z jego bezczynnością.

Jakie są przesłanki czyli powody prawne do złożenia skargi?

Powodem do złożenia skargi mogą być podjęte przez komornika działania, i zaniechanie które w naszej ocenie powinien podjąć, zgodnie z jego ustawowymi obowiązkami.

Skargę może złożyć jedynie osoba, której prawa zostały przez czynności lub zaniechanie komornika naruszone bądź zagrożone. Może to być dłużnik, wierzyciel jak i inna osoba której prawa zostały zagrożone.

Skarga nie przysługuje na przykład na:

- zarządzenie komornika o wezwaniu do usunięcia braków pisma,
- zawiadomienie o terminie czynności;

Jaki jest termin na złożenie skargi?

Skargę wnosi się w terminie tygodniowym od dnia dokonania czynności gdy strona lub osoba, której prawo zostało przez czynność komornika naruszone bądź zagrożone, była przy czynności obecna lub była o jej terminie zawiadomiona; w innych przypadkach - od dnia zawiadomienia o dokonaniu czynności strony lub osoby, której prawo zostało przez czynność komornika naruszone bądź zagrożone, a w braku zawiadomienia - od dnia powzięcia wiadomości przez skarżącego o dokonanej czynności.

Skargę na zaniechanie przez komornika dokonania czynności wnosi się również w terminie tygodniowym od dnia, w którym skarżący dowiedział się, że czynność miała być dokonana.

Formularz na którym można złożyć skargę.

Skarga może być wniesiona na urzędowym formularzu.

Formularz skargi na czynności komornika przygotowany przez Ministerstwo Sprawiedliwości można znaleźć na stronie ministerstwa. Następnie można go wydrukować, wypełnić i złożyć lub wysłać.

Organ do którego kierowana jest skarga.

Na czynności komornika przysługuje skarga do sądu rejonowego właściwego ze względu na siedzibę kancelarii komornika.

Skargę należy jednak przesłać za pośrednictwem komornika, którego skarga dotyczy – oznacza to, iż w nagłówku pisma jako adresata wskazuje się sąd rejonowy przy którym działa komornik, a dodatkowo wskazuje się, iż pismo wnosimy za pośrednictwem danego komornika i to właśnie do komornika je wysyłamy lub zanosimy.

Opłata od skargi.

Opłata sądowa od skargi na czynności komornika, jest opłata stałą i wynosi 50 złotych. Do skargi można złożyć dodatkowy wniosek - o zwolnienie z opłaty, na zasadach zwolnienia od kosztów sądowych

W przypadku stwierdzenia oczywistego naruszenia prawa przez komornika, sąd uwzględniając skargę, stosownie do okoliczności, może go obciążyć wszystkimi lub częścią kosztów postępowania wywołanego skargą.

Zarzuty jakie można podnieść w skardze.

W skardze może podnieść m.in. zarzut:

- bezprawnie zajętego mienia, które jest wyłączone z zajęcia, np. alimentów należnych dzieciom, przekroczenia granic kwot wolnych od zajęcia,
- stosowania groźby lub naruszania nietykalności cielesnej przez komornika podczas dokonywania przez niego działań,
- bezzasadność egzekucji – gdy np. osoba, która została objęta egzekucją została błędnie uznana za dłużnika, gdyż jest jedynie zbieżność jej imienia i nazwiska z dłużnikiem,
- nieodpowiedniego sposobu naliczenia odsetek lub innych opłat za działania komornika.

W skardze należy określić charakter naruszenia, jakiego dopuścił się komornik – może to być dana czynność, lub zaniechanie koniecznej czynności, jaka leżała w jego obowiązkach. Należy również wskazać, w jaki sposób komornik powinien naprawić wyrządzone szkody i poprawnie wykonać należne czynności.

W skardze można domagać się:

- uchylenia zaskarżonych czynności,
- zmiany zaskarżonej czynności,
- nakazania dokonania czynności.

Przebieg postępowania i możliwych rozstrzygnięciach zarówno komornika jak i sądu.

W pierwszej kolejności ze złożoną skargą zapoznaje się sam komornik, którego skarga dotyczy. Może on w terminie 3 dni od dnia otrzymania skargi sporządza uzasadnienie zaskarżonej czynności, albo przyczyn jej zaniechania i przekazuje je wraz ze skargą i aktami sprawy do właściwego sądu.

Komornik może również w tym terminie skargę w całości uwzględnić i wówczas nie przekazuje jej do sądu tylko zmienia tę zaskarżoną czynność. Ponadto, o uwzględnieniu skargi komornik zawiadamia skarżącego oraz zainteresowanych, których uwzględnienie skargi dotyczy.

W przypadku gdy komornik skargi nie uwzględni i przekaże ją do sądu to sąd rozpoznaje skargę w terminie tygodniowym od dnia jej wpływu do sądu, a gdy skarga zawiera braki formalne, które podlegają uzupełnieniu, w terminie tygodniowym od dnia jej uzupełnienia.

Załączniki dołączane do skargi.

Do skargi należy załączyć dokumenty będące dowodem na przytoczone przez nas w skardze zarzuty, okoliczności, np. wyciąg z rachunku bankowego potwierdzający zajęcie kwot wyższych niż dozwolone prawem.

Należy pamiętać, iż wniesienie skargi nie wstrzymuje postępowania egzekucyjnego ani wykonania zaskarżonej czynności, chyba że sąd zawiesi postępowanie lub wstrzyma dokonanie czynności. Zatem wnosząc skargę pamiętajmy, iż jeżeli chcemy doprowadzić do wstrzymania postępowania egzekucyjnego lub wykonania zaskarżonej czynności to warto zawrzeć w skardze wniosek o zawieszenie postępowania lub wstrzymanie dokonania danej czynności.

Sąd może :

- oddalić skargę jeśli uzna że nie jest zasadna,
- uwzględnić skargę,
- odrzucić skargę ze względu na wniesienie jej po upływie przepisanego terminu, nieopłacanie, nieuzupełnioną pomimo wezwania do uzupełnienia braków lub gdy skarga jest z innych przyczyn niedopuszczalna.

